

Datum
2020-12-05
Vår referens
Maria Persson
Förvaltningsjurist
maria.c.persson@malmö.se

Tjänsteskrivelse

Motion från Anders Skans (V) om upphandlingsregler för att stoppa skattebrott STK-2020-507

Sammanfattning

En motion har inkommit från Anders Skans (V) om att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram upphandlingsregler avseende att utdrag från Skatteverket, som visar att ett företag betalt skatt och arbetsgivaravgifter, alltid måste uppvisas för att få delta i upphandlingar i Malmö stad.

Malmö stad kontrollerar i dag, genom att inhämta en kreditupplysning, huruvida anbudsgivare har obetalda skatter och socialförsäkringsavgifter. Av kreditupplysningen framgår om en anbudsgivare haft betalningsanmärkningar/betalningsförelägganden de senaste åren samt framgår uppgift om anbudsgivaren har en skatteskuld hos Kronofogdemyndigheten (KFM). Kreditupplysningen utgör således en grund för kontroll avseende bland annat uteslutningsgrunden i 13 kap. 2 § LOU. Om begärd kreditupplysning visar att anbudsgivaren har en historik av obetalda skatter eller en skuld hos Kronofogdemyndigheten görs en vidare utredning avseende huruvida det kan utgöra grund för uteslutning i den aktuella upphandlingen.

Det är inte alltid möjligt att utifrån aktuell lagstiftning uppställa krav på att anbudsgivarna själva ska ge in bevis i form av intyg eller liknande.

Förslaget är att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige avslår Anders Skans (V) motion om att ta fram upphandlingsregler för att stoppa skattebrott.

Beslutsunderlag

- Motion från Anders Skans (V) om upphandlingsregler för att stoppa skattebrott
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 201214 Motion om upphandlingsregler för att stoppa skattebrott

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2020-12-14
Kommunstyrelsen 2021-01-13
Kommunfullmäktige 2021-02-04

Beslutet skickas till

Motionären

Ärendet

Anders Skans (V) föreslår i en motion till kommunfullmäktige att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram upphandlingsregler om att utdrag från Skatteverket, som visar att ett företag betalt skatt och arbetsgivaravgifter, alltid måste uppvisas för att få delta i upphandlingar i Malmö stad.

Motionären anför i huvudsak följande. Det finns i dag en stor mängd företag som lurar det offentliga på skattemedel. För att komma till rätta med detta måste Malmö stad skärpa sina rutiner. Ett problem är hur mycket offentliga myndigheter får samköra sina register. Däremot är det enklare att i upphandlingar uppställa skall-krav där företag måste lämna egna uppgifter för att få delta. Vid alla upphandlingar borde därför företag som lämnar anbud få visa utdrag från Skatteverket som visar att skatter och arbetsgivaravgifter har betalats på ett korrekt sätt de senaste åren. Om företaget ska anlita underentreprenörer ska även dessa lämna samma uppgifter.

Motionen har beretts av upphandlingsenheten på stadskontoret. Synpunkter har inhämtats från upphandlings- och entreprenadenheten på fastighets- och gatukontoret samt från byggprojektenheten på serviceförvaltningen.

Bakgrund

Relevant lagstiftning avseende skatter och socialförsäkringsavgifter i lagen (2011:1645) om offentlig upphandling (LOU) är följande.

13 kap. 2 § LOU

En upphandlande myndighet ska utesluta en leverantör från att delta i en upphandling, om myndigheten genom kontroll enligt 15 kap. eller på annat sätt får kännedom om att leverantören inte har fullgjort sina skyldigheter avseende betalning av skatter eller socialförsäkringsavgifter i det egna landet eller i det land där upphandlingen sker, och detta har fastställts genom ett bindande domstolsavgörande eller myndighetsbeslut som har fått laga kraft.

En upphandlande myndighet får utesluta en leverantör från att delta i en upphandling, om myndigheten på ett annat lämpligt sätt kan visa att de skyldigheter som avses i första stycket inte har fullgjorts.

15 kap. 5 § LOU

En leverantör är inte skyldig att lämna in kompletterande dokument eller andra skriftliga bevis, om den upphandlande myndigheten

1. redan har tillgång till materialet eller
2. själv har möjlighet att kostnadsfritt få tillgång till intyg eller relevant information direkt med hjälp av elektroniska medel.

19 kap. 18 § första stycket LOU

En leverantör får uteslutas enligt 13 kap. 2 §.

19 kap. 19 § LOU

Vid kontroll av om en leverantör har fullgjort sina skyldigheter avseende betalning av skatter eller socialförsäkringsavgifter i Sverige enligt 13 kap. 2 § LOU ska den upphandlande myndigheten inhämta uppgifter om detta från behörig myndighet.

Stadskontorets bedömning

Syftet med bestämmelsen i 13 kap. 2 § LOU ”obetalda skatter och socialförsäkringsavgifter” är att förhindra att offentliga kontrakt tilldelas leverantörer som inte fullgör sina skyldigheter att betala skatter och sociala avgifter. I det upphandlingsdokument som tas fram inför varje upphandling sätts ramen för den aktuella upphandlingen. Malmö stad ställer i dag krav på att anbudsgivaren ska vara fri från skulder avseende skatter och socialförsäkringsavgifter samt informerar om att anbudsgivare kommer att uteslutas från deltagande i aktuell upphandling enligt de förutsättningar som anges i 13 kap. 2 § LOU. Det kan finnas undantag från denna rutin vid direktupphandlingar av låga värden.

Upphandlande myndigheter har tidigare kunnat inhämta uppgifter om obetalda skatter och socialförsäkringsavgifter genom Skatteverkets blankett SKV 4820, men som en följd av att Skatteverket genom en fördjupad analys av vilken sekretess som gäller för olika uppgifter på skattekontot är uppgifter om obetalda skatter och socialförsäkringsavgifter numera sekretessbelagda hos Skatteverket för andra än innehavaren. Upphandlande myndigheter kan därför inte längre använda sig av blanketten SKV 4820, utan det kan endast anbudsgivarna själva göra.

De anbudsgivare som är aktuella för tilldelning i en upphandling och som är skatteskyldiga i Sverige kontrolleras därför i dag genom att inhämta ens kreditupplysning. Kreditupplysningen utgör grund för kontroll avseende bland annat uteslutningsgrunden i 13 kap. 2 § LOU. Av kreditupplysningen framgår om en anbudsgivare har haft betalningsanmärkningar/betalningsförelägganden de senaste åren och uppgift om huruvida anbudsgivaren har en skuld hos Kronofogdemyndigheten. Uppgift om restförd skatteskuld är offentlig hos kronofogden och kontrolleras därför via Kronofogdemyndigheten i stället för via Skatteverket. Om begärd kreditupplysning visar att anbudsgivaren har en historik av obetalda skatter eller en skuld hos kronofogden görs en vidare utredning avseende om detta kan utgöra grund för uteslutning av anbudsgivaren i den aktuella upphandlingen.

Det går att begära in Skatteverkets blankett SKV 4820 direkt från anbudsgivarna men den kan i dagsläget inte begäras in med fullständiga uppgifter direkt från Skatteverket, utan anbudsgivarna är tvungna att logga in på Skatteverkets hemsida och ladda ner blanketten för att därefter skicka in den. Eftersom det redan är möjligt att kontrollera uppgifter om restförd skatteskuld via Kronofogdemyndigheten liksom att få mer ingående uppgifter om betalningsanmärkningar/betalningsföreläggande genom kreditupplysning, finns det emellertid normalt sett inte skäl att kräva in denna blankett.

När det gäller anbudsgivare som är skattskyldiga i andra medlemsstater begärs ett intyg in som är utfärdat av behörig myndighet i det aktuella landet och som visar att anbudsgivaren fullgjort sina skyldigheter avseende betalning av skatter och socialförsäkringsavgifter. Det uppställs antingen krav på att anbudsgivaren själv inkommer med ett sådant intyg eller tas kontakt direkt med berörd myndighet i det aktuella landet för kontroll.

Vad gäller underleverantörer kontrolleras dessa innan avtalsstart om obetalda skatter och

socialförsäkringsavgifter i enlighet med ovan. Under avtalstiden kan nya underleverantörer tillkomma och då kontrolleras och godkänns även dessa av upphandlande myndighet innan arbetet får påbörjas.

I upphandlingar som överstiger tröskelvärdena, det vill säga direktivstyrda upphandlingsförfaranden, är anbudsgivarna under vissa förutsättningar inte skyldiga att själva ge in bevis. Detta gäller till exempel om anbudsgivaren lämnar in en så kallad egenförsäkran. Syftet med bestämmelsen är att leverantörer inte ska betungas med att ge in bevis som upphandlande myndigheter redan har tillgång till eller kan få tillgång till kostnadsfritt i elektronisk form.

Kronofogdemyndigheten har i dag inte någon motsvarande tjänst till Skatteverkets tidigare tjänst i form av SKV 4820. Frågan är då om upphandlande myndigheter själva har möjlighet att få tillgång till intyg eller relevant information direkt med hjälp av elektroniska medel enligt 15 kap. 5 § LOU. Vid upphandlingar under tröskelvärdena (19 kap. LOU), det vill säga nationella regler och förfaranden, framgår det direkt av 19 kap. 19 § LOU att det är den upphandlande myndigheten som själv har att inhämta uppgifter om obetalda skatter och socialförsäkringsavgifter från behörig myndighet. Sammantaget innebär detta att det inte alltid är möjligt att utifrån aktuell lagstiftning uppställa krav på att anbudsgivarna själva ska inge bevis i form av intyg eller liknande.

Malmö stad hanterar både upphandlingar som överstiger tröskelvärdena och upphandlingar som understiger tröskelvärdena på samma sätt, det vill säga Malmö stad inhämtar själva uppgifter om skatter och socialförsäkringsavgifter. På så sätt underlättar man för anbudsgivarna att lämna anbud samtidigt som det kan leda till att antalet anbud ökar. Därtill minskar administrationen av dokument som måste bifogas anbud och som ska hanteras av upphandlande myndighet. Skulle inte korrekta dokument inkomma medför detta att ett anbud förkastas. Med Malmö stads aktuella förfarandesätt minskar man således även risken för att utesluta anbudsgivare i onödan på grund av att fel handlingar lämnas in av en anbudsgivare som inte har några obetalda skatter eller socialförsäkringsavgifter. Att Malmö stad själv kontrollerar om anbudsgivarna har obetalda skatter eller socialförsäkringsavgifter innebär inte att kontrollen blir mindre eller sämre i jämförelse med om anbudsgivarna själva skulle komma in med utdrag från Skatteverket.

Mot bakgrund av ovanstående gör stadskontoret bedömningen att Malmö stads befintliga förfarandesätt, att inhämta en kreditupplysning och därefter eventuellt genomföra en vidare utredning, medför att det inte finns behov av att uppvisa utdrag från Skatteverket avseende betalda skatter och socialförsäkringsavgifter.

Stadskontorets förslag

Förslaget är att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen.

Ansvariga

Anna Westerling Ekonomidirektör

Magdalena Bondeson Sektionschef

Andreas Norbrant Stadsdirektör